ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΛΟΥΪΖ ΣΑΪΖ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΓΕΡΩ-ΜΑΡΝΤΡΕΝ

Όλοι στὸ χωριὸ ἀγαποῦσαν κι' ἐκτιμοῦσαν τὸν κὺρ Μαρντρέν. Ἔλεγαν πὼς ἦταν ὁ καλύτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Εἶχε γεννηθῆ στὴ Κάτω Λουάρ, στὴ Σιόν, ἦταν ὅλως κοσμογυριτμένος γιατὶ εἶχε ἀφιερώσει τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ζωῆς του σὲ μακρυνὰ κι' ἐπικίνδυνα ταξείδια. Γέρος πειὰ εἶχε ἀποτραβηχτῆ τώρα ἔπειτα ἀτὸ μιὰ ἔντιμη καὶ ἐπίπονη ζωὴ στὸ χωριὸ του, καὶ ζοῦσε ἥσυχος μὲ τὴ συνταξοῦλα του. Ὅταν κάθε μῆνα εἰσπράττε τὸ εἰσοδημά του τὸ μοίραζε σχεδὸν ὅλο στοὺς φτωχούς. Κι' ὅταν οἱ φίλοι του τοῦλεγαν πὼς δὲν ἔκανε καλὰ καὶ πὼς ἔπρεπε νὰ κρατοῦσε κάτι καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό του, τοὺς ἀπαντοῦσε :

— Δὲ βαρειέσε.. Ἡ μονη μου χαρὰ ἐμένα εἶνε νὰ βοηθάω τοὺς φτωχούς. Νὰ ἐλαφρώνω τὰ βάρη τῶν δυστυχισμένων. Τί νὰ τοὺς κάνω πειὰ τοὺς πορράδες ἐνῶ ;

Ἀπ' τὴ ζωή του δὲν ἤθελε νὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ πὼς στάθηκε ἕνας ἡρωϊκὸς θ λασσινὸς γερόλυκος, ἕνας πολὺ καλὸς ἄνθρωπος, κι ὅταν καμμιὰ φορὰ τὸν ρωτοῦσαν γιατὶ δὲν εἶχε παντρευτῆ τοὺς ἔλεγε πὼς... δὲν τοῦνε μείνει καιρὸς γιὰ παντρειά !... Ὅταν τάλεγε αὐτὰ χαμογελοῦσε, τὰ μάτια του ὅμως πλημμύριζαν καὶ βούρκωναν ἀπ' τὰ δάκρυα...

Οἱ χωριάτες καταλάβαιναν πὼς κάτι μεγάλη λύπη κρυφοτρώγε καὶ παράζωνε τὸν κὺρ Μαρντρέν... Δὲν τὸν ρωτοῦσαν, ὅμως νὰ μάθουν τὸ μυστικό του, ἀπὸ σεβασμὸ πρὸς τὴν ὑπερήφανη σιωπή του.

Ὁ κὺρ Μαρντρὲν ἐλάτρευε τὰ μικρὰ παιδιά. Μὰ κι' αὐτὰ τὸν ἀγαποῦσαν σὰν παπποῦ τους. Τοὺς ἀγόραζε καραμέλλες, σοκολάτες, ἔπαιζε μαζύ τους, τοὺς ἔλεγε παραμύθια. Τόσο τὸν εἶχαν συνηθισει τὰ παιδάκια τοῦ χωριοῦ, ποὺ μόλις ἔβγαινε ἀπ' τὸ σπιτάκι του, τὸν ἔπαιρναν ἀπὸ πίσω.

Μιὰ μέρα πηγαίνοντας περίπατο μὲ βαρειὰ τὴν καρδιά, ὁ κὺρ Μαρντρέν, ἄκουσε νὰ φτάνουν ἀπ' τὸ δάσος πρόσχαρα καὶ δροσερὰ γέλοια. Πλησίασε τότε σιγὰ - σιγὰ κι' ἀ θέθηκε κατρὸς σὲ μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ 7 - 8 παιδάκια ποὺ παίζαν μαζευμένα ἐκεῖ κάνοντας μεταξύ τους ψευδομάχη.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρχηγός !... φωνάζει τὸ ἕνα.

— Ὄχι ! ἐγὼ θὰ διευθύνω τὴν ἐπίθεσι, ἔσκουζε τὸ ἄλλο.

— Κι' ὁ ἐχθρός ; Ποῦ εἶνε ὁ ἐχθρός ;

— Ἐδῶ !...

— Προσοχή !...

— Πῦρ !...

Καὶ τ' ἀγοράκια, χωρισμένα σὲ δυὸ μέρη, ἦσαν ἕτοιμα νὰ συγκρουστοῦν.

Ὁ κὺρ Μαρντρὲν, ἀνατρίχιασε καὶ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε λιγάκι τοὺς εἶπε :

— Δὲ ντρέπεστε ;... Τί κάνετε δῶ ;...

Τὰ παιδάκια τρομαγμένα ἀπ' τὴ φωνὴ τοῦ φίλου τους ποὺ δὲν τὴν εὔρισκαν ὅπως τὴν ἤξεραν γιομάτη καλωσύνη, μαζεύτηκαν τὸ ἕνα πλαϊ στ' ἄλλο, χωρις νὰ πουν λέξι.

Ἀ ! Δὲν μοῦ ἀπαντᾶτε ! εἶπε ὁ Μαρντρέν. Καὶ ξαναρώτησε : Γιατί σκύβεις τὸ κεφάλι Ζιρό ;

Ὁ Ζιρὸ, ἕνα ἀγοράκι ὡς δέκα χρονῶν ποὺ ἔκανε τὸν ἀρχηγό, μουρμούρισε μὲ φωνὴ ἕτοιμη νὰ ξεσπάση σὲ κλάμματα :

— Συχωρέστε μας, κὺρ Μαρντρέν, παίζαμε τον πόλεμο.

Ὁ Μαρντρὲν κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του καὶ ἀπάντησε :

— Παιχνίδι ποὺ τὸ βρήκατε ἀλήθεια Κυττάτε τὸν οὐρανὸ πόσο εἶνε γαλήζιος ! Ἀκοῦστε τὰ πουλάκια πὼς κελαϊδοῦν .. Κ' ἐσεῖς, παληόπαιδα, ὅταν ὅλα γύρω σας εἶνε ἥσυχα καὶ παγωτικά, δὲν βρίσκετε τίποτε ἄλλο νὰ δ ασκεδόσετε ἀπὸ αὐτὰ τὰ βάρβαρα παιχνίδια... καὶ φωνάζετε : «Πῦρ !... Φωτιὰ !...»

— Παίζαμε, παπποῦ... Γιατὶ θυμώνεις ;... Εἶπε ἕνα ἀπ' τὰ μικρά.

— Δὲ θὰ τὸ ξανακάνουμε ! ψιθύρισε κάποιο ἄλλο.

— Τώρα θὰ παίξουμε τοὺς ναυτικούς, φώναξε κάποιο τρίτο γιὰ νὰ τὸν καλοπιάση.

— Μὴ μᾶς θυμώνεις παπποῦ ! εἶπαν ὅλα μαζύ. Πες μας ἕνα παραμύθι παπποῦ...

Τὸν παρακαλοῦσαν ὅλα μαζὺ μ' ἕνα στόμα, τόσο θερμά, το ο θερμὰ !.. Κι' ὁ γέρω-Μαρντρέν, ὁ τόσο καλὸ ἀρδος συγκινήθηκε.

— Νὰ σᾶς πῶ ἕνα παραμύθ. ; εἶπε. Ἀχ! ναί, θὰ σᾶς πῶ. Θὰ σᾶς κανω τὸ χατῆρι... Ζυγῶστε .. ἐλᾶτε δῶ, καθῆστε πειὸ κοντά μου θέλω νὰ τ' ἀκοῦστε καλὰ αὐτὰ ποὺ θὰ σᾶς πῶ.. Κοὶ μὴ νομίστε πὼς θὰ σᾶς πῶ κανένα παραμύθι ποὺ νὰ μὴ εἶνε ἀληθινό. Θὰ σᾶς πῶ κάτι ποὺγινε ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια κοντὰ στὴ Σιόν. γιὰ μιὰ συμφορὰ ποὺ χτύπησε σκληρὰ κι' ἀ ύπητα ἕναν ἄθῶο. Προσεχτε καλὰ καὶ θὰ καταλάβετε πόσο φριχτὸς κι' ἀπαίσιος εἶνε ὁ πόλεμος...

Τὰ παιδάκια πῆραν θέσι γύρω του σιωπηλά. Κρέμονταν πειὰ ἀπ' τὰ χείλια του.

Κι' ὁ Μαρντρὲν μὲ φωνή, ποὺ φανέρωνε τὴ συγκίνησί του, ἄρχισε νὰ τοὺς διηγεῖται :

— Μετὰ τὴν ἐπανάστασι, τὸν καιρὸ ἀκριβῶς ποὺ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος εἶχε χωρίσει τοὺς Γάλλους σὲ δυὸ στρατόπεδα καὶ στὴν Βανδέα χυνόταν ἄφθονο τὸ αἷμα τῶν Γάλλων ἕνας χωρικὸς τῆς Σιὸν καλλιεργοῦσε τὸ χωράφι του, ποὺ βρισκόταν ἀπέναντι ἀκριβῶς στὸ δρόμο ποὺ πάει στὴ Νάντη. Πίνω στ' ἀροτρό του εἶχε τὸ τουφέκι του γεμάτο ἕτοιμος, ἂν παρουσιαζονταν εὐκαιρία, νὰ σκοτώση ὁ τοιον τοῦ τύγαινε ἀπ' τοὺς ἐχθρούς. Ἦταν κι' αὐτὸς ἐχθρὸς τῶν δημοκρατικῶν καὶ φίλος τοῦ βασιλέως καὶ τῶν εὐγενῶν. Ἔτσι ὄργωνε καὶ πρόσεχε καὶ γύρω του περιμένοντας νὰ φανῆ ἡ γαλάζια φορεσιὰ τῶν στρατιωτῶν τοῦ δημοκρατικοῦ στρατοῦ γιὰ νὰ ρίξη.

Τὴν ἴδια ὥρα φάνηκε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου ἕνας στρατιώτης φιλοβασιλικὸς κι' αὐτὸς ποὺχε λαβωθῆ σὲ μιὰ μάχη τοῦ Ρήνου κ' εἶχε πάρει τὴ στράτα τοῦ χωριοῦ του γιὰ νὰ πάη νὰ περιποιηθῆ τὴ πληγή του καὶ νὰ γιάνη στὸ πατρογονικό του.

Ὁ στρατιώτης αὐτὸς προχωροῦσε μὲ κόπο, μὰ σᾶν πῆρε τὸ μάτι του τὸ καμπαναριὸ τοῦ χωριοῦ του, ποὺ λαχταροῦσε ἡ καρδιά του νὰ τὸ ξαναδῆ καὶ δὲ τοῦβγαινε ἀ τ' νοῦ του, οὔτε μέσα στο χαλασμὸ τῆς μάχης, λαχτάρισε ἡ καρδιά του καὶ ζωήρ ψε τὸ βῆμα του γιὰ νὰ φτάση σπίτι, μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. Σκιάχτηκε μάλιστα νὰ κόψη δρόμο ἀνάμεσα στα χωράφια, ἔτρεχε σχεδὸν λαχανιαμένος, δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα νὰ φτάση καὶ νὰ πέση στην ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα του...

Γιὰ κακή του τύχη ὅμως, ὁ χωρικὸς ποὺ ὄργωνε καὶ παραμόνευε μὲ τὸ τουφέκι γεμάτο, μόλις τὸν εἶδε νὰ φορῆ τὴ στολὴ τοῦ ἐχθροῦ, ἄρπαξε τὸ ὅπλο του, τὸν σημάδεψε, τοὔρριξε καὶ τὸν ἔπλωσε κάτω !..

Ὑπηρέτανος γιὰ τὸ καλὸ ὀρθωμά του αὐτό, ἔτρεξε ὕστερα ἀπὸ τὸ πῆ στὴ γυναῖκα του.

Ὅταν ὅμως, ἄλλοι χωριάτες ποὺ περνοῦσαν ἀπὸ κεῖ σκώσαν τὸ νεκρὸ στρατιώτη ἀπὸ κάσω εἶδαν πὼς ἦταν κι' αὐτὸς ἕνας ἀπ' τοὺς δικούς τους, ἕνας συγχωριανός τους. Ὁ γυιὸς τοῦ χωριάτη ποὺ χωρὶς νὰ ξέρη, τὸν εἶχε πυροβολήσει καὶ τὸν εἶχε σκοτώσει, βλέποντας τὴ γαλάζια στολή του ποὺ τὴν εἶχε φορέσει τυχαίως μετὰ τὴ μάχη καὶ κέρνοντάς τον γιὰ ἐχθρό...

Ὅταν μαθεύτηκε τὸ γεγονὸς στὸ χωριὸ ὅλοι γίνηκαν ἄνω-κάτω.

Ἡ μητέρα τοῦ στρατιώτη σκοτώθηκε ἀπ' τὸ κακό της.

Ὁ πατέρας του πῆγε ἀπελπισμένος ὅπως ἦταν καὶ παραδόθηκε στὴν ἀστυνομία. Ὅταν ἔγινε ἡ δίκη του τὸ δικαστήριο τοῦ ἀφέθηκε πολὺ σκληρά... Τὸν ἀθῶωσε !... Τοῦ χάρισε τὴ ζωή !... Κι' ὁ πατέρας αὐτός, ὁ φονηᾶς, τοῦ γυιοῦ του, ἔγινε ὁ πειὸ δυστυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου ..

Στο σημειο αὐτὸ τελειωσε τὸ παραμύθι τοῦ γέρο - Μαρντρέν.

Τὰ μάτια του ἦσαν τώρα βουρκωμένα, χοντρὰ δάκρυα κυλοῦσαν ποτάμι στὸ ἠλιοκαμένο του πρόσωπο, καὶ τὸ κεφάλι του εἶχε γείρει βαρὺ στὸ στῆθος του...

Λουΐζ Σαΐζ

Γέρος πειά, εἶχε ἀποτραβηχτῆ καὶ ζοῦσε ἥσυχος...

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

— Ὁ ἔρως εἶνε ἀνεξάντλητος. Ζῆ καὶ ἀναγεννᾶται ἀπὸ τὸν ἑαυτό του.

— Μιὰ γυναίκα, τῆς ὁποίας ἡ ὠμορφιὰ ἐπισκιάζει τὴν ὡραιότητα τῶν ἄλλων ἡ ὡραῖες γυναῖκες τὴ βλέπουν μὲ ζήλια, οἱ ἄ οχημες μὲ ἀγανάκτηση, οἱ γέροι μὲ θλίψη κι' οἱ νέοι μ' ἐνθουσιασμό.

— Ἡ καλωσύνη εἶνε ἀρετή, ἀλλὰ παύει νὰ εἶνε τέτοια ὅταν μιὰ γυναικα περιορίζει τὴν καλωσύνη της σ' ἕναν μόνο.

— Ὅταν κανένας ἀγαπᾶ, ἡ ψυχή του σαλεύει μέσα στὰ μάτια του !